

**Øyer
kommune**

Lev i Øyer!

Økonomiplan 2017-2020

RÅDMANNENS INNSTILLING, 31.10.2016

INNHold

Innledning	3
Rammebetingelser for planperioden	4
Befolkningsutvikling	4
Frie inntekter	5
Handlingsplan 2017-2020	6
Overordnede mål	6
Fokusområder 2017	7
Bygd- og tettstedsutvikling.....	7
Oppvekst, helse og livskvalitet	8
Kulturarv, ressursforvaltning og miljø	10
Verdiskaping og næringsutvikling	10
Samferdsel og infrastruktur	11
Samfunnssikkerhet og beredskap	12
Resultatmål 2017	13
Økonomiplan 2017 - 2020	15
Handlingsregler	15
Gjeldsutvikling	15
Driftsbudsjettet	17
Investeringsbudsjettet	18
Investeringer ekskl. va	18
Selvfinansierende investeringer	23

INNLEDNING

Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2025, har mål og strategier for hvordan Øyersamfunnet skal utvikle seg fram mot 2025. Økonomiplanen er handlingsdelen til kommuneplanen, etter plan- og bygningslovens § 11-1, og skal vise hvordan Øyer kommune skal følge opp målsettinger i kommuneplanen de kommende årene.

Økonomiplanen er også økonomiplan etter kommunelovens § 44. Øyer kommune står overfor økonomiske utfordringer i planperioden. Totalt sett har kommunen et høyere aktivitetsnivå i 2016 enn det kommunens inntekter tilsier. Kommunestyret i Øyer har investert for framtida, et topp moderne helsehus og gode skole- og banehagelokaler gjør kommunen godt rustet til å møte framtida. De betydelige investeringene gir imidlertid svært høye finansutgifter og dermed en anstrengt økonomisk driftssituasjon.

Det kreves både politisk og administrativ vilje og evne til omstilling for å skjøtte leveransene av kommunale tjenester i årene framover. Kommunen er allerede på god veg, det tenkes og gjøres mye nytt. Vi må fortsette å ha fokus på å utfordre etablerte sannheter for å finne gode løsninger i trange økonomiske tider. Budsjettet bygger på at det vil være bedre å effektivisere *innenfor* dagens struktur enn å gjennomføre betydelige strukturendringer. Rådmannen har funnet det nødvendig å foreslå en økning av eiendomsskatten for å unngå for krevende kutt i driftsrammene og for å sikre realistiske budsjetttrammer.

Rådmannen legger fram en balansert økonomiplan for 2017-2020. Budsjetttrammene krever at vi tenker nytt og kreativt i hele perioden og inspirerer våre dyktige medarbeidere til å finne gode løsninger som reduserer kostnader og gir bedre tjenester.

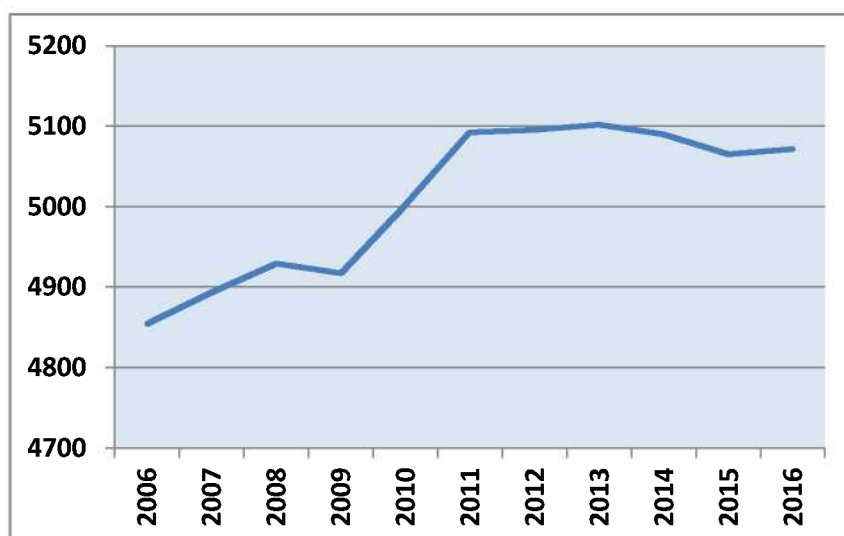
Eli Eriksrud
Rådmann

RAMMEBETINGELSER FOR PLANPERIODEN

BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningsutvikling i kommunen framover er en sentral rammebetingelse. Befolkningsvekst gir en rekke muligheter, samtidig som det gir utfordringer. Økt befolkning tilfører kommunen aktivitet, nye impulser og høyere inntekter, og bidrar til å skape omdømme som en attraktiv kommune. Samtidig må det legges til rette for veksten ved utvikling av kommunale tjenester som barnehage, skole og helse- og omsorgstjenester. Befolkningssammensetningen framover er også avgjørende, både i forhold til inntekter gjennom rammetilskudd og dimensjonering av tjenestetilbud.

UTVIKLING I FOLKETALL 2006-2016

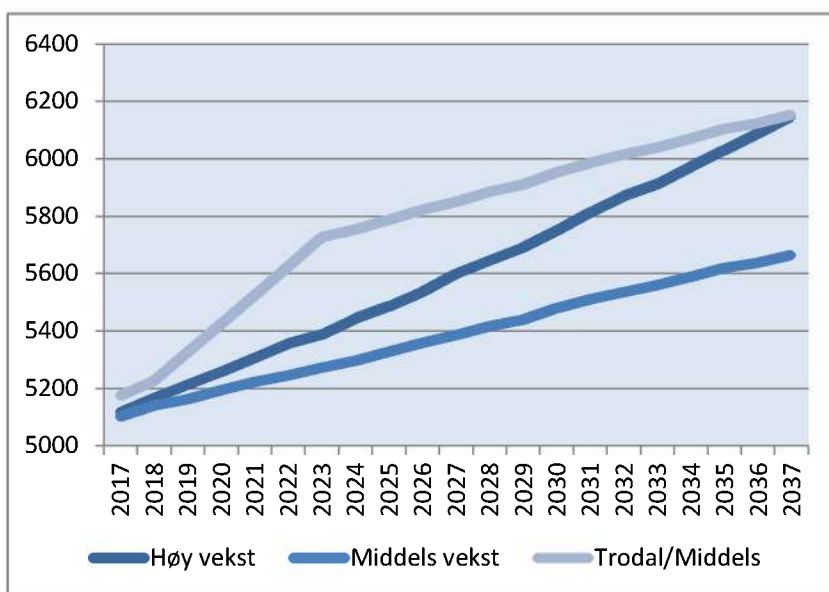

Øyer er en av få kommuner i regionen som over lengre tid har hatt befolkningsøkning. Fra 2006 til inngangen av 2016 økte folketallet fra 4.854 innbyggere til 5.072. Dette er en økning på 4,5 %. Etter svak nedgang i 2014 og 2015, økte folketallet i Øyer ved inngangen til 2016.

PROGNOSE 2017-2027

Øyer har i hovedsak fulgt SSBs befolkningsframskrivninger for medium nasjonal vekst. For årene framover er det behov for å hensynta effekten av boligområdet Trodal, der det planlegges 200 nye boenheter, med innflytting fra 2017.

Da det er grunn til å tro at befolkningsveksten i Øyer vil avvike fra SSBs framskrivninger er det laget et eget Trodalsalternativ for kommunen, som bygger på medium vekst, men med raskere og høyere vekst i de yngre befolkningsgruppene. Med Trodalsalternativet vil Øyer passere 6.000 innbyggere innen 2032.

FRIE INNTEKTER

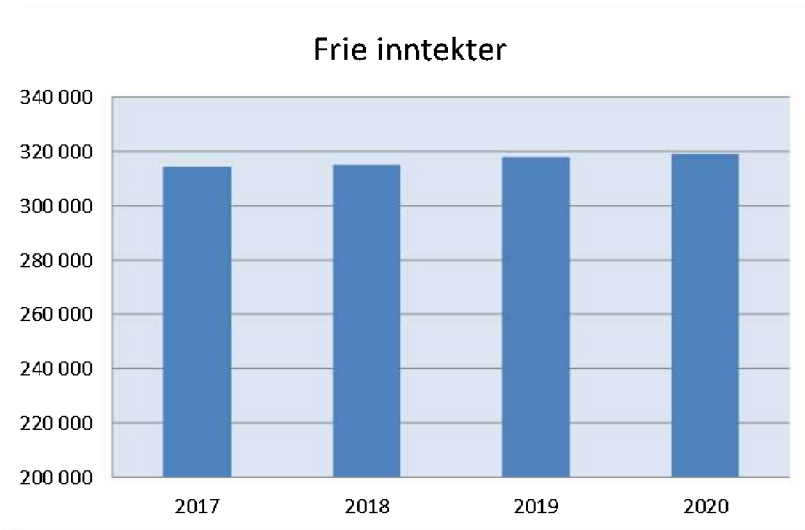
Frie inntekter er inntekter som kommunen fritt kan disponere innenfor rammen av gjeldende lover og regler, i hovedsak er disse sammensatt av skatteinntekter og rammeoverføringer.

Kommunenes inntektssystem er et system for fordeling av statlig rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner bygd på objektive kriterier. Formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for å yte et likeverdig tjenestetilbud for landets innbyggere, uavhengig av hvilken kommune de tilhører.

Ved innføring av nytt inntektssystem fra 2017 slår nye kostnadsnøkler positivt ut for Øyer, mens ordinære skjønnsmidler fra Fylkesmannen er redusert fra kr 2 mill i 2016 til 0,9 mill kr i 2017. Denne reduksjonen er forutsatt videreført i planperioden. En økning i distriktstilskudd Sør-Norge på kr 1,4 mill er allerede varslet fjernet fra 2018.

Skatt på inntekt og formue er budsjettert etter KS prognosemodell. Det er varslet at skatteinntektene fra kraftproduksjonsanlegg på sikt vil reduseres, noe som vil få negativ effekt for Øyer. En eventuell svikt er ikke lagt inn i økonomiplanen.

Diagrammet under viser forventet utvikling av Øyer kommunes frie inntekter i perioden 2017 -2021.

Fra og med 2019 er det lagt inn en økning i frie inntekter på grunn av økt innbyggertall som følge av utbygging i Trodal. Denne økningen var opprinnelig forutsatt tidligere, men er forskjøvet på grunn av utbyggingstakten. Prognoser over innbyggertall fordelt på alderskategorier, dersom en ser bort fra Trodalutbyggingen, er ugunstig i forhold til rammetilskuddet. Det legges til grunn at denne negative effekten veies opp som følge av sammensetningen av nye innbyggere i Trodal, der det forventes en betydelig andel yngre og barnefamilier. Både innflyttingstempo og befolkningssammensetning som følge av Trodal er usikre forutsetninger og utviklingen må følges nøye.

HANDLINGSPLAN 2017-2020

Handlingsplan og Økonomiplan 2017-2020 redegjør for hovedtrekkene i den planlagte virksomheten i Øyer kommune de kommende fire år. **Handlingsdelen** gir en verbalbeskrivelse av prioriterte og planlagte tiltak og aktiviteter. **Økonomiplanen** redegjør tilsvarende for det tilhørende budsjettet for fireårsperioden, fordelt på drift og investeringer.

Handlingsplanen er det elementet i kommunens planhierarki som skal ta tak i de mål og strategier som er beskrevet i kommuneplan, kommunedelplaner og temaplaner. Resonnementet som ligger til grunn er å arbeide planmessig, og omsette politisk prioriterte og vedtatte mål og strategier til praktiske *tiltak* og *aktiviteter*. Samtidig bør det være rom for å håndtere muligheter og utfordringer som samfunnsutviklingen byr på, som planverket ikke har forutsatt.

OVERORDNEDE MÅL

Fra Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2025.

1. 6.000 innbyggere innen 2025
2. Øyer har levende lokalsamfunn
3. Våre tettsteder er trivelige og aktive
4. Øyer framstår som en attraktiv hyttekommune
5. I Øyer legges det vekt på sunne holdninger og tidlig innsats gjennom hele livsløpet
6. Innbyggerne i Øyer opplever sitt lokalsamfunn som inkluderende og mangfoldig uten sosiale forskjeller
7. Barn og unge opplever mestring, trygghet og trivsel i nærmiljø, skole, barnehage og fritid
8. Øyer kommune har framtidsrettede helse- og omsorgstjenester
9. Bærekraftig og kunnskapsbasert forvaltning av naturressursene
10. Ta vare på miljø, kulturminner og kulturlandskapet gjennom bruk
11. Langsiktige og helhetlige arealbruks- og utbyggingsplaner
12. Bærekraftig klima- og energipolitikk
13. Øyer er en attraktiv kommune for investorer, eksisterende næringsliv og offentlige virksomheter
14. Et aktivt og ekspansivt landbruk i utvikling
15. Øyer er Norges beste helårsdestinasjon
16. Kommunen tiltrekker seg kreative innbyggere som etablerer nye virksomheter
17. Velfungerende og funksjonelt vegnett
18. Trygge veier for alle trafikanter
19. Godt og trygt kollektivtilbud
20. Velfungerende vann- og avløpsanlegg og annen infrastruktur
21. Forebygging av kriser er vektlagt i planverk og saksbehandling
22. Velfungerende system for beredskap
23. Sikker og god gjennomføring av krisehåndtering

FOKUSOMRÅDER 2017

I oppstarten av arbeidet med Økonomiplan 2017-2020 og årsbudsjett 2017 ble det gjennomført et arbeidsmøte i kommunestyret. Her tok en utgangspunkt i kommuneplanens overordnede mål, og kom med innspill på konkrete tiltak og aktiviteter.

Oppsummering av arbeidet ga tre fokusområder for 2016;

- *Innovasjon*
- *Tidlig innsats*
- *Møteplasser*

De tre fokusområdene har vært førende for prioriterte tiltak og aktiviteter i handlingsplanen, og tilhørende sektorplaner for 2017. Det har tilsvarende gitt føringer for økonomiske prioriteringer i budsjett 2017.

BYGD- OG TETTSTEDSUTVIKLING

Det er fortsatt stor utviklings- og utbyggingsaktivitet i kommunen. Det arbeides videre med tilrettelegging for nye boligområder og områder for fritidsboliger, samt næringsområder for handel og turisme. For å opprettholde denne aktiviteten, og nå kommuneplanens målsettinger innenfor fokusområdet, kreves det at tilstrekkelig plankapasitet i kommunens planavdeling opprettholdes.

Etableringen av Trodal boligområde er av stor betydning for Øyer kommunes mål om befolkningsvekst. Byggestart av boenheter er forventet i løpet av 2017, med påfølgende innflytting. Boligområdet vil by på store muligheter for Øyer, og vil også være et ledd i tiltaket for å ivareta variert bosetting i kommunen.

Eiendomsskattegrunnlaget skal retakseres i 2017, samt at rammer og retningslinjer for arbeidet oppdateres. Dette er et viktig arbeid for at grunnlaget skal være riktig, og at eiendomsbesittere blir korrekt beskattet.

PRIORITERTE TILTAK OG AKTIVITETER

- Kommuneplanens arealdel slutføres i 2017.
- Revisjon av Kommunedelplan Øyer Sør gjennomføres tidlig i planperioden.
- Trodal boligområde etableres med 200 boenheter. Opparbeidelse av infrastruktur er iverksatt, og de første innflyttingene forventes i 2017.
- Retaksering av eiendomsskattegrunnlaget, inkludert oppdatering av rammer og retningslinjer, gjennomføres.
- Utvikling av flere tiltak med offentlig-privat-samarbeid for å gjøre Øyer sentrums uterom attraktivt for fastboende og gjester.
- Større sommer- og vinterarrangement til Hafjell/Hunderfossen.
- Tettstedsutvikling Tretten – *Kunst som stedsutvikling* videreføres.

- Videreutvikling av kulturskoletilbudet gjennom økt samarbeid med andre virksomheter i kommunen, og med lag, foreninger og eksterne aktører.
- Styrke aktivitetssamarbeidet med frivillig sektor.
- Regionalt samarbeid om ungdomsarrangement (UFO(UKM)).
- Økt satsing på møteplasser og aktivitet på allerede etablerte kulturarenaer.
- Jobbe for variert etnisk bosetting i hele kommunen.

OPPVEKST, HELSE OG LIVSKVALITET

Fokusområdet *Oppvekst, helse og livskvalitet* er det området hvor kommunen som tjenesteproducent har sin absolutt største andel av virksomheten. Det kommunale ansvar for barnehage og skole, helse-, omsorg- og sosialtjenester og kulturrelaterte tjenester er å finne innenfor dette området. Til sammen utgjør dette over 80 % av det årlige kommunale driftsbudsjettet.

Det jobbes fortsatt med full barnehagedekning gjennom året, samtidig som de økonomiske rammene til barnehage ikke gir rom for betydelig ledig kapasitet. Fokus i planperioden er på kvalitet i tjenesten og utvikling av det pedagogiske tilbudet.

Skolene i Øyer har jevnt over gode resultater både faglig og trivselsmessig. De faglige resultatene til siste års 10. klassinger i Øyer lå over både landsgjennomsnittet og Opplandssnittet. For barneskolene er ikke resultatene like tilfredsstillende, og fokus i planperioden vil være å snu trenden. Innføring av nye digitale verktøy kan vise seg å være nyttig for å skape mestringsopplevelser og utfordringer som fører til at elevene utvikler seg positivt, både faglig og sosialt. Godt tilpassa opplæring er fortsatt et prioritert område.

Tidlig innsats er fortsatt et fokusområde i Øyer kommune, og det er fortsatt et mål å dreie innsatsen mot forebyggende og helsefremmende arbeid, framfor å reparere i etterkant. Det skal jobbes med å se på hvordan tverrfaglig samarbeid, samt samarbeid med frivilligheten, kan settes i verk på dette fokusområdet. Lovpålagte tilbud til kommunens innbyggere skal ivaretas.

Volumveksten innen pleie- og omsorgstjenester i Øyer de siste årene utfordrer de økonomiske rammene betydelig. Forventninger om at tjenestene skal finne rom for ytterligere volumøkninger, stiller krav til gevinstuttak gjennom omstilling og endring. Det forventes også at tjenestene som skal gis i framtida vil bære preg av høyere grad av individuell tilpasning enn dagens tjenester. Dette stiller økte kompetansekrav, økt fokus på (hverdags)rehabilitering, bruk av nye teknologiske løsninger og andre innovative tiltak.

Befolkningsvekst i Øyer kommune har de senere årene i stor grad dreid seg om arbeidsinnvandring og bosetting av flyktninger. Det er av stor viktighet at lokalsamfunnet gjøres i stand til å ta i mot et større mangfold i befolkningen, og at integreringsarbeidet følges opp i alle berørte instanser.

PRIORITERTE TILTAK OG AKTIVITETER

- Utvikle barnehagene i Øyer slik at kvaliteten styrkes og antall plasser er tilpasset behovet.
- Gjennomføre og implementere prosjekt med helsefremmende miljø med barnehagene.
- Utvikle grunnskolen i Øyer slik at de faglige resultatene går i positiv retning. Særlig gjelder dette grunnleggende ferdigheter på 1.-4. trinn.
- Innføring av nye digitale verktøy i hele grunnskolen.
- Videreutvikle tolærersystemet i basisfagene, med kontinuerlig evaluering og tilpasning.
- Fokus på innhold i SFO, for å gjøre tilbudet attraktivt for alle.
- Tettere samarbeid mellom skole, barnehage og andre lokalsamfunnsaktører.
- Videreføre arbeidet med Oppvekst 13.
- Fysisk aktivitet inngår i skolehverdagen.
- Følge opp arbeidet med fremmedspråklige barn.
- Overgangsarbeid mellom barnehage og skole og mellom grunnskole og videregående skole.
- Reetablere *Åpen skole*.
- Foreldreveiledningsgrupper på Helsestasjonen, med egne veiledningsgrupper for familier med innvandrerbakgrunn.
- Utprøving av familieråd i flere tjenester som helsestasjon, PPT, psykisk helse og NAV.
- Videreføring av ungdomsprosjekt der ungdom som ikke er i arbeid eller utdanning gis mulighet til mestring og vekst gjennom deltakelse i aktivitet og arbeidstrening kombinert med bistand i hjem og fritid.
- Følge opp Ungdata-undersøkelsen fram til ny undersøkelse i 2019.
- Arbeide med SLT-koordinators rolle lokalt og regionalt.
- Oppstart av arbeidet med kommunedelplan for Oppvekst.
- Fritidstilbud til alle barn i kommunen, blant annet gjennom friplassordningen i Kulturskolen og i samarbeid med ØTI.
- Endre helsefokus fra tradisjonelle pleie- og omsorgsoppgaver til mestringsopplevelse i hverdagen for brukeren.
- Reviderte tjenestebeskrivelser og kriterier i primærhelsetjenesten innføres.
- Etablere forsterket avdeling for alderspsykiatri i Øyer Helsehus.
- Bakketun bosenter omformes til et levende møte- og aktivitetssenter.
- Det testes og tas i bruk velferdsteknologi i institusjon, i hjemmet, i kommunale omsorgsboliger og i bofellesskap.
- Tverrsektorielle, forebyggende tiltak og tidlig innsats, samt nye tilbud i tett samarbeid med frivilligheten, venner og familie utvikles for at tjenestemottaker kan bli boende hjemme lengst mulig.
- Prosjekt «Hverdagsrehabilitering» videreføres og klargjøres for drift i Hjemmetjenesten.
- Legekontor og fysioterapi flytter inn i nye lokaler i Øyer, og det arbeides med bedre lokaliteter for fysioterapi på Tretten.
- Fastlegestruktur evalueres.
- Regionale psykiatriske KAD-plasser etableres på lik linje med somatiske KAD-plasser.
- Ambulerende miljøtjenester videreutvikles.

KULTURARV, RESSURSFORVALTNING OG MILJØ

Kommunedelplan for klima og energi skal revideres i planperioden. I kommunens nybygg ligger standarden høyt med tanke på andel fornybar energibruk, mens det i den eldre bygningsmassen fortsatt er noe å gå på. I denne planen vil også forberedelsene til det grønne skiftet finne sin plass, noe som vil være av stor betydning for kommunens tilpasning til framtidige energi- og klimamessige utfordringer.

Øyer kommune har de senere årene tatt flere grep for å legge godt til rette for aktiviteter, gjennom bl.a. merking av sentrumsnære turstier. Videre er det viktig at disse tilbudene vedlikeholdes og holdes attraktive for innbyggere og besøkende. Disse tiltakene har gitt økt verdiskaping for lokal-samfunnet, og bidrar til forebyggende folkehelsearbeid, bedre turistopplevelser og ivaretagelse av kulturminner.

PRIORITERTE TILTAK OG AKTIVITETER

- Kommuneplanens arealdel ferdigstilles.
- Kommunedelplan Øyer Sør ferdigstilles.
- Redusere energiforbruket i kommunale bygg.
- Stimulere til bruk av tre.
- Utviklingen av Pilegrimsleden videreføres i samarbeid med Oppland fylkeskommune og Dale-Gudbrand Pilegrimsenter.
- Det skal arbeides med å kartlegge kulturminner i samarbeid med regionale og sentrale verne-myndigheter.
- Kulturlandskapet skal ivaretas gjennom hensiktsmessig ressursforvaltning.

VERDISKAPING OG NÆRINGSUTVIKLING

Utviklingspotensialet for verdiskaping og næringsutvikling både i kommunen og i Lillehammer-regionen er godt, med høy byggeaktivitet, attraktive boområder, vekst i turistdestinasjonen, nærings-middelindustri i vekst og store områder med attraktiv beliggenhet med god infrastruktur.

Etableringen av felles næringsutviklingsenhet, Lillehammer Region Vekst, skal sørge for bedre ivare-takelse av Øyers næringsinteresser i regionen. Det ligger stort potensiale i utvikling av næring innenfor turistdestinasjonens nedslagsfelt. Det er etablert et samvirkeforetak av lokale matprodu-senter, hvor ivaretagelse av distribusjonsleddet er neste utfordring. Denne type næringsutvikling er av stor betydning for Øyers videre utvikling som turistdestinasjon.

Kommunedelplan Landbruk Lillehammer-regionen 2014-2025 ble vedtatt i oktober 2014. Planen har som visjon; *Regionen har et offensivt landbruk med økt produksjon og verdiskaping som gir en høyere status i samfunnet.* Planen bygger på åtte målsettinger om det framtidige landbruket i regionen, og inneholder også retningslinjer for saksbehandling. Følgende tema fra planen skal prioriteres i en tre-årsperiode; rekruttering, synlighet, økt produksjon og sysselsetting.

Rådmannens innstilling, 31. oktober 2016

PRIORITERTE TILTAK OG AKTIVITETER

- Bidra til å skape og vedlikeholde gode nettverk mellom næringslivsaktører og kommunen, og næringslivsaktørene i mellom.
- Følge opp regional næringsplan 2016 – 2020.
- Følge opp kommunedelplan landbruk, med fokus på temaene *rekruttering, synlighet, økt produksjon og sysselsetting*.
- Bidra til å etablere lønnsom lokal matproduksjon i Øyer.
- Delta aktivt for å utvikle samhandling mellom landbruk og turisme.
- Legge til rette for utvikling av varme senger i Hafjell og fortsatt utvikling av hytteområder i Hafjell og Musdalsetra.
- Utvikle digital infrastruktur.

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

Vegbygging og vegvedlikehold er viktige bidrag til grunnleggende infrastruktur for lokalsamfunnet. I økonomiplanen ligger det midler til vegvedlikehold i kommende fireårsperiode, men svært begrensede midler. Det blir derfor viktig å prioritere bruken av midlene best mulig.

Øyer kommune er godkjent som trafikksikker kommune, og skal fortsatt ha fokus på dette bl.a. gjennom å sikre barn og unge trygge skoleveier.

Livsløpsperspektiv i planlegging av kommunale investeringer og drift er nødvendig for å bidra til bedre økonomistyring, herunder arealeffektivisering og utarbeidelse av FDV-planer (forvaltning, drift og vedlikehold).

Vann og avløp har en stabil, gebyrfinansiert tjenesteproduksjon innen forvaltning, drift, vedlikehold og utbygging. Virksomheten oppnår også gode faglige resultater. For å sikre dagens og framtidens behov skal det utarbeides en samlet plan for vann- og avløpssektoren.

PRIORITERTE TILTAK OG AKTIVITETER

- Gang- og sykkelveg mellom Øyer og Lillehammer.
- Arbeide for å bedre busstilbudet fra Lillehammer skystasjon til Øyer og Tretten, med flere avganger og flere stoppesteder.
- Arbeide for å etablere skystasjon i Øyer.
- Utarbeide hovedplan for vann og avløp.
- Trafikksikker kommune med fokus på trygge skoleveger.

SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Øyer kommune har et velfungerende planverk i forhold til samfunnssikkerhet og beredskap. Helhetlig ROS-analyse skal oppdateres, og beredskapsplan revideres i planperioden.

Konsekvensen av endret klima er en del av kommunens ansvarsområde. For Øyers del er det først og fremst mer og voldsommere nedbør som er utfordringen. De siste års erfaringer med vann på avveie, og betydelige ødeleggelser der det normalt dreier seg om små bekker, gjør det nødvendig å utføre forebyggende tiltak.

PRIORITERTE TILTAK OG AKTIVITETER

- Sikre velfungerende beredskap.
- Revisjon av ROS-analyse og aktuelle handlingsplaner.
- Gjennomføring av flomsikringstiltak.

RESULTATMÅL 2017

Resultatmål 2017 er en sammenstilling av hvor hovedfokuset i organisasjonen skal være kommende år. Resultatmål 2017 danner grunnlag for sektorenes målkart, som det skal rapporteres på månedlig gjennom året.

Etter arbeidsmøte i kommunestyret i juni ble *innovasjon, møteplasser og tidlig innsats* utpekt som fokusområder for Øyer i 2017. For disse tre områdene skal den enkelte sektor utforme konkrete mål som skal inngå i sektormålkartene.

Det er et mål å snu den negative utviklingen Øyer kommune har hatt på Kommunebarometeret de siste årene. For hver sektor er det valgt ut aktuelle indikatorer fra Kommunebarometeret som inngår i sektormålkartene.

For kommunen som organisasjon er det valgt to indikatorer; sykefravær og resultater fra LedMed-undersøkelsen. Sykefraværet i kommunen har totalt sett hatt en positiv utvikling over flere år, og det er et mål å fortsette denne trenden. Målet er å ha et sykefravær på under 5 % i 2017 for hele kommunen, og med fortsatt reduksjon i korttidsfraværet. Hver enkelt sektor setter sine mål for sykefravær i 2017, ut fra kommunens mål på 5 % og situasjonen i sektoren.

Tema	Resultatmål	Kommentar
Fokusområder 2017		
	1. <i>Innovasjon</i>	Resultatmål utformes på sektornivå.
	2. <i>Tidlig innsats</i>	Resultatmål utformes på sektornivå.
	3. <i>Møteplasser</i>	Resultatmål utformes på sektornivå.
Økonomi		
Budsjett	Ingen avvik fra budsjett.	Månedlig budsjett- oppfølging av sektorer.
Handlingsregel # 1	Netto driftsresultat: 0,70 %	Netto driftsresultat 1,75 % i snitt de siste årene i planperioden.
Handlingsregel # 2	Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter < 70-75 %	130 % - 139 % i planperioden.
Organisasjon		
Sykefravær	< 5 % totalt i Øyer kommune	Sektorvise mål fastsettes. Særlig fokus på reduksjon i korttidsfravær.
LedMed-undersøkelsen	Høyere totalindeks enn 2016	2016: 73 2015: 72 2014: 72
Omdømme		
Innbyggerundersøkelsen	Høyere snitt enn 2016	2015: 4,5 (skala 1-6) 2013: 4,4 (skala 1-6)
Kommunebarometeret	Nr. 50	2016: 137 2015: 236 2014: 219
Samfunnsutvikling		
Befolkningsvekst	2 % vekst i folketallet	Vekst i folketallet i henhold til framskrivning.
Nyetableringer	Trinn 1-utbygging i Trodal	
	Lokal matproduksjon etablert i Øyer	
Lokaldemokrati		
	Minst 100 seere på overføring av hvert kommunestyremøte	

ØKONOMIPLAN 2017 - 2020

HANDLINGSREGLER

For å sikre soliditeten i kommunens økonomi er det innført to handlingsregler som forutsettes lagt til grunn i den økonomiske planleggingen. Handlingsregel #1 er foreslått endret som følge av endring i sentrale anbefalinger etter at merverdiavgiftkompensasjon for investering nå i sin helhet føres i investeringsregnskapet.

Regel #1: Kommunen skal ha 1,75 % netto driftsresultat

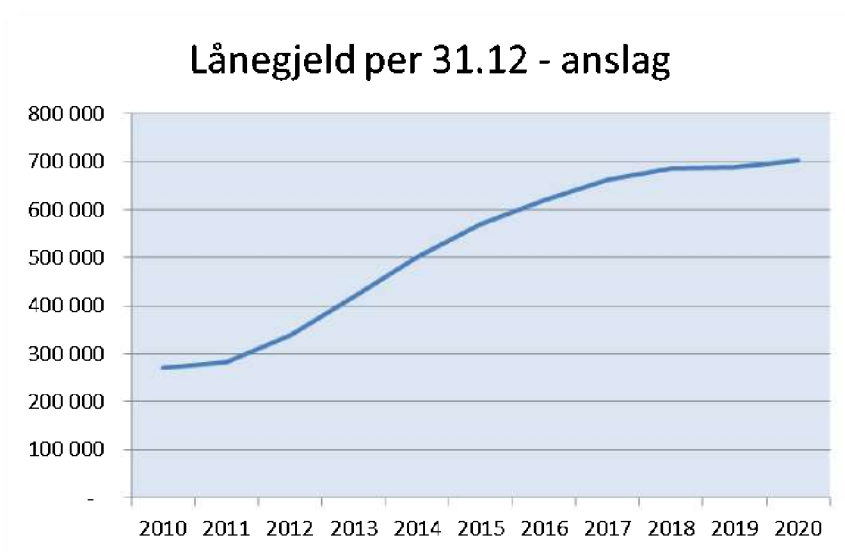
Handlingsregel #1 innebærer at netto driftsresultat, det vil si resultat før bruk og avsetninger til fond, over tid skal være minimum 1,75 %. I 2017 er det planlagt bruk av netto avsetning på kr 4,3 mill for å gjennomføre retaksering av eiendomsskattegrunnet, mens netto driftsresultat i snitt de siste årene i økonomiplanperioden ligger på 1,75 %.

Regel #2: Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Handlingsregel #2 går på netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter. Anbefalt nivå er at gjeldsandelen ikke overstiger 70-75 % av driftsinntektene. Økonomiplanen gir en andel på mellom 139 % (2017) og 130 % (2020) for årene i planperioden.

GJELDSUTVIKLING

Kommunen hadde per 31.12.15 en lånegjeld på 570 millioner kr. I løpet av 2016 øker lånegjelden ytterligere og prognostisert vil kommunen per 31.12.16 ha en lånegjeld på 620 millioner kr. Dette er en økning på kr 280 mill, som tilsvarer 83 %, siden 2012. Den økte lånegjelda medfører at en betydelig større andel av driftsbudsjettet bindes opp i renter og avdrag, og reduserer det økonomiske handlingsrommet i svært stor grad. Som diagrammet nedenfor viser vil kommunens lånegjeld fortsette å stige med de investeringsplaner som er lagt. Andelen av lånegjeld knyttet til selvfinansierende investeringer vil øke i perioden.

Tabellen under viser anslag på utvikling i kapitalkostnader og lånegjeld i planperioden.

<i>Utvikling i kapitalkostnader og lånegjeld i økonomiplanperioden - anslag</i>					
	2016	2017	2018	2019	2020
Avdragsutgifter	23 800	24 000	25 000	26 500	27 700
Renteutgifter	14 400	14 000	14 200	15 400	15 000
Låneopptak	74 000	67 100	48 200	29 000	41 000
Herav VA-lån	35 300	38 600	30 200	13 000	11 000
Herav start-lån	10 850	10 000	10 000	10 000	10 000
Lånegjeld per 31.12 - anslag	619 000	662 865	685 802	688 262	701 551

Framtidig rentenivå vil ha stor betydning for utgiftsbelastningen i drift i årene som kommer. Lånerenta er i dag på et historisk lavt nivå, men det må tas høyde for renteoppgang på den andelen av låneporteføljen som ikke har fastrente. For planperioden legges til grunn 1,75 % flytende rente i 2017 og 2018, og 2 % rente i 2019 og 2020.

Vann og avløp sin andel av kommunens låneportefølje øker noe i planperioden, fra anslagsvis 31,6 % i 2017 til 35,4 % i 2020. Kapitalutgiftene for disse lånene dekkes gjennom gebyrer og belastes ikke kommunens øvrige økonomi.

DRIFTSBUDSJETTET

Tabellen under viser kommunens disponible inntekter i planperioden, fratrukket rente- og avdrags-utgifter og avsetning til netto driftsresultat.

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Skatt på inntekt og formue	-127 754	-127 754	-127 754	-127 754
Ordinært rammetilskudd	-139 646	-138 206	-140 506	-141 206
Skatt på eiendom	-32 700	-35 100	-35 500	-35 900
Andre direkte eller indirekte skatter	-12 500	-12 500	-12 500	-12 500
Andre generelle statstilskudd	-1 520	-1 520	-1 505	-1 505
Sum frie disponible inntekter	-314 120	-315 080	-317 765	-318 865
Renteinntekter og utbytte	-9 717	-9 547	-9 567	-9 417
Gevinst finansielle instrumenter	-	-	-	-
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	14 000	14 200	15 400	15 000
Tap finansielle instrumenter	-	-	-	-
Avdrag på lån	24 003	25 003	26 503	27 703
Netto finansinntekter/-utgifter	28 286	29 656	32 336	33 286
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	7 920	9 207	8 457	8 657
Til bundne avsetninger	-	-	-	-
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-	-	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	-4 750	-500	-500	-500
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-
Netto avsetninger	3 170	8 707	7 957	8 157
Overført til investeringsregnskapet	1 450	3 142	2 512	2 192
Til fordeling drift	-281 214	-273 575	-274 960	-275 230
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	281 214	273 575	274 960	275 230
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0

Hver enkelt sektor har resultatansvar for sitt område. Det vedtas årlig budsjettrammer for den enkelte sektor. Tabellen under viser fordelingen til sektorene per år i planperioden.

Tall i 1000 kr	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
100 Politisk styring og administrasjon	18 030	17 996	18 156	17 996
200 Fellesutgifter	8 166	7 736	9 366	9 666
310 Sektor oppvekst	86 257	85 807	85 557	85 157
420 Sektor familie og inkludering	43 482	43 482	43 482	43 482
440 Sektor helse og omsorg	95 646	94 776	95 776	96 776
500 Sektor kultur og fritid	9 699	9 994	9 959	9 959
540 Sektor plan og utvikling	31 764	27 114	27 314	27 314
900 Skatt og finans	0	0	0	0
910 Kalkulatoriske renter og avdrag	-11 830	-13 330	-14 650	-15 120
Sum til fordeling drift	281 214	273 575	274 960	275 230

Rådmannens innstilling, 31. oktober 2016

INVESTERINGSBUDSJETTET

INVESTERINGER EKSKL. VA

Brutto tall i 1000 kr

	Tiltak	Bevilget tidligere	2017	2018	2019	2020	Totalt
Sosial støtte	Startlån	Årlig	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Pensjon	Egenkapitalinnskudd KLP	Årlig	940	940	940	940	3 760
Helse	Innløsning av privat legepraksis	800	400				1 200
IKT	3-1 IKT-prosjekt	1 860	1 710	500			4 070
IKT	Kjøp av IT-utstyr ifbm overgang fra leasing	Årlig	500	500	500	500	2 000
IKT	Velferdsteknologi sektor helse og omsorg	2 950	2 000	2 000	1 500	1 500	9 950
Bygg idrett	Tretten Idrettshall, oppgradering	800	600	400			1 800
Bygg kultur	Ungdomsklubben - oppussing		300				300
Bygg	Utfasing av oljefyringsanlegg				500	500	1 000
Bygg helse	Legesenter Øyer		2 500				2 500
Bygg kultur	Vanntåkeanlegg Øyer og Tretten kirke					2 600	2 600
Bygg familie	Ombygging Tretten kontorbygg		1 500				1 500
Sentrumsutvikling	Sentrumsutvikling Tretten sentrum	600	200				800
Forebyggende	Flomsikring Mosbekken		1 500				1 500
Forebyggende	Brannbil			675			675
Utbyggingsområder	Trodal trinn 2	52 550				10 000	62 550
Utbyggingsområder	Boligområde Stav				400	2 000	2 400
Infrastruktur	Trafikksikring ved Øyer ungdomsskole				5 000		5 000
Infrastruktur	G/S-veg Tretten st - Vasrud				2 500	2 500	5 000
Infrastruktur	Gatelys, avmåling, oppgradering			2 400			2 400
Infrastruktur	Asfaltering av kommunale veger	Løpende		1 000		1 000	2 000
Annet	Fakkemannen - kjøp av skog		1 000				1 000
Investeringer der rente og avdragsutgifter dekkes ved innsparing/økte inntekter i virksomhetene							
Bolig helse	Gjennomgangsboliger	4 000		2 000		2 000	4 000
Bygg brann	Ny brannstasjon Tretten		9 000				9 000
	Sum i planperioden		32 150	20 415	21 340	33 540	

Finansiering:						
		2017	2018	2019	2020	
Egenkapital: Investeringsmoms		2 162	1 258	1 478	1 477	
Egenkapital for øvrig		1 450	3 142	2 512	2 192	
Ekstern finansiering				2 500		
Eksterne lån		28 538	16 015	14 850	29 871	
Sum finansiering		32 150	20 415	21 340	33 540	
Oversikt bruk av egenkapital						
Startlån, "egenandel"		450	450	450	450	
Bruk av fond		0	0	0	0	
Annen egenkapital		1 000	2 692	2 062	1 742	
Sum egenkapital		1 450	3 142	2 512	2 192	
Momskompensasjon						
Bygg		2 162	815	500	1 020	
Veg		0	443	978	457	
Sum mva		2 162	1 258	1 478	1 477	

Rådmannens innstilling, 31. oktober 2016

KOMMENTARER TIL INVESTERINGSTILTAKENE

Kommunens økonomiske situasjon tilsier ikke at det settes i gang nye større investeringsprosjekt i planperioden. Ved utarbeidelse av investeringsplan for 2017 har følgende kriterier vært lagt til grunn: lovpålagte tiltak, tidligere vedtatte investeringer, tiltak som gir besparelser i drift og tiltak med høy grad av ekstern finansiering.

SOSIAL STØTTE

Startlån

Det er lagt opp til at det tas opp startlån i størrelsesorden kr 10 mill per år i perioden.

PENSJON

Egenkapitalinnskudd KLP

Det legges til grunn at det også for 2017 og resten av planperioden vil bli innkalt egenkapital til KLP. Begrunnelsen er at når pensjonsfondene øker, medfører dette behov for økt egenkapital og dermed tilskudd fra eierne. På bakgrunn av signaler fra KLP er det avsatt kr 0,94 mill per år til dette formål.

HELSE

Innløsning av privat legepraksis

Det er for 2017 lagt inn midler for innløsning av privat legepraksis. Dette er det tredje og siste året for betaling av vederlaget på kr 0,4 mill per år.

IKT

3-1 IKT-prosjekt

Dette er felles IKT-prosjekter mellom Gausdal, Lillehammer og Øyer. Planlagte prosjektet omfatter oppgradering til ny versjon av Agresso, endret løsning for Portal (hjemmesider), samt innføring av felles skoleadministrativt system. I tillegg utgår dagens telefonsentral og erstattes med Office365. Overgangen fra dagens telefonløsning til Office365 vil medføre innsparinger i drift.

Kjøp av IT-utstyr ifbm overgang fra leasing

Det er avsatt kr 0,5 mill per år i planperioden forbundet med kjøp av IT-utstyr.

Velferdsteknologi i sektor Helse og omsorg

Dette er en videreføring av vedtatt satsing på velferdsteknologi. Sektorens tjenester er i dag tradisjonelt innrettet med fokus på å «hjelpe» brukerne i stedet for å legge til rette for at brukerne i større grad skal benytte egne ressurser i sin hverdag. For å kunne oppnå en større grad av brukermedvirkning er tjenestene avhengige av å ha et større fokus på mestring og hverdagsrehabilitering. I 2017 ferdigstilles både en plan for digitalisering og velferdsteknologi og en IKT-plan for fagsystemer. Den kommende perioden vil bli en leveranseperiode for teknologi i hjemmet, i omsorgsleiligheter, i ØHH og for de ansatte. Midler avsatt i planperioden skal brukes til anskaffelser, innretting av testarenaer, beskrivelse av nye rutiner/prosedyrer, opplæring av ansatte, bistand fra lkomm, samt prosjektledelse.

BYGG

Tretten Idrettshall, oppgradering

Øyer kommune overtok Tretten Idrettshall med virkning fra 1.1.2015. Det er utarbeidet en teknisk tilstandsrapport som viser nødvendig oppgradering av hallen. Oppgraderingen vil bestå i skifte av tak, nytt brannvarslingsanlegg (påbud), utskifting av innvendig lysanlegg/varmeanlegg, samt en del andre tiltak som er beskrevet i en plan fra styret i Trettenhallen. Det er tidligere bevilget kr 0,8 mill til dette arbeidet. Det er lagt inn ytterligere kr 1 mill i kommende periode fordelt med kr 0,6 mill i 2017 og kr 0,4 mill i 2018.

Ungdomsklubben, oppussing

Det settes av kr 0,3 mill til oppussing av ungdomsklubben i 2017. Klubblokalene har ikke blitt grunnleggende pusset opp siden de ble tatt i bruk. Blant annet er gulvene så slitt at de ikke lar seg rengjøre på ordinært vis. Fortsatt bruk av lokalene forutsetter oppgradering.

Utfasing av oljefyringsanlegg

Det er i 2019 og 2020 lagt inn samlet kr 1 mill for utfasing av oljefyringsanlegg, dette ut fra lovpålagt utfasing med frist 2020.

Legesenter Øyer

Kommunestyret vedtok i sak 67/16 flytting av Øyer legekontor fra GE-bygget til nye lokaler. I forbindelse med etablering av nytt legekontor er det i 2017 lagt inn kr 2,5 mill i planen. Midlene skal dekke innredning, diverse klargjøring innen IKT samt obligatorisk medisinskteknisk utstyr. Investeringsbehov er basert på erfaringer bl.a. fra nytt fastlegekontor på Tretten. Legevakt er ikke inkludert i investeringsbehovet.

Vanntåkeanlegg Øyer og Tretten kirke

Brannsikring av de to kirkene i kommunen. Nødvendig forebyggende tiltak. Det er avsatt kr 2,6 mill i 2020 til dette formålet.

Ombygging Tretten kontorbygg

Kontorbygget på Tretten har behov for oppgradering og tilpasning til dagens behov. Det er satt av midler til dette i 2017. Det er i forslaget kun tatt inn ytterst nødvendige tiltak med tanke på den praktiske arbeidssituasjonen, arbeidsmiljøet og kontorets ansikt utad i forhold til kommunens innbyggere. Kontoret fremstår i dag som lite representativt. Tiltak som må gjøres er bl.a. etablering av kontorplasser/samtalerom, flytting av mottak/servicetorg, oppfriskning av hall/venterom, lydisolering og oppgradering av samtalerom, samt diverse skilting slik at innbyggere og eksterne samarbeidspartnere finner frem. Det er også behov for utskifting av ventilasjonsanlegget, men dette settes foreløpig på vent pga. den økonomiske situasjonen.

SENTRUMSUTVIKLING

Sentrumsutvikling Tretten sentrum

Det avsettes midler i 2017 for å opprettholde et prosjekt som har gått over mange år og som mottar støtte fra fylkeskommunen og KORO (Kunst i offentlige rom).

FOREBYGGENDE

Flomsikring Mosbekken

Det er lagt inn midler i 2017 forbundet med sikringstiltak av Mosbekken forbi Trettenhallen, samt ny og større stikkrenne gjennom Doktorbakken ved Gruva. Ved Stavshagen skal det bygges nytt sandfangenanlegg før bekken går gjennom en lengre lukket rørledning mot Stav.

Brannbil

Det var tidligere et fond for innkjøp av nye brannbiler. Dette fondet er avviklet, og da det nå er behov for bytte av brannbil er Øyer kommunes andel estimert til kr 0,675 mill. Tiltaket er lagt inn i planen for 2018.

UTBYGGINGSOMRÅDER

Trodal trinn 2

I forbindelse med videreutvikling av Trodal boligfelt er det lagt inn kr 10 mill i 2020. Dette skal i utgangspunktet i sin helhet dekkes inn av salgsinntekter, men Øyer kommune vil høyst sannsynlig måtte forskuttere, noe som også har vært tilfellet i forbindelse med trinn 1.

Boligområde Stav

Øyer kommune har ikke ledige boligtomter på Tretten. Det er regulerte boligområder i privat eie, men disse har kommunen ingen styringsrett over. Det er i planen foreslått utgifter til regulering i 2019 og klargjøring/salg i 2020. Ut fra erfaring med tidligere utvikling av boligområder er det forventet at salgsinntekter vil dekke ca 80 % av kommunens forskutterte kostnader.

INFRASTRUKTUR

Trafikksikring ved Øyer ungdomsskole

Det er i 2019 lagt inn midler forbundet med trafikksikker ferdsel knyttet til Øyer ungdomsskole. Investeringen inkluderer rundkjøring i kryss ved gamleveien. Avsatte midler er kr 5 mill, og 50 % av dette er ekstern finansiering gjennom utbyggingsavtaler.

Gang-/sykkelveg Tretten St. – Vasrud

Det er i planen lagt inn kr 5 mill som er likt fordelt mellom 2019 og 2020 i forbindelse med gang-/sykkelveg. Denne investeringen har prioritet i trafikksikkerhetsplanen.

Gatelys, avmåling, oppgradering

Fra 2019 er det lovpålagt at alle veilys skal måles. Ulovlige armaturer må byttes ut. Det er satt av midler til dette i 2018.

Asfaltering av kommunale veger

Det avsettes midler til asfaltering av kommunale veger og oppgradering av standarden på tidligere asfalterte veger. Totalt er det avsatt kr 2 mill til dette arbeidet fordelt over 2018 og 2020.

ANNET

Fakkelmannen – kjøp av skog

Kommunestyret har i sak 68/16 vedtatt igangsettelse av prosessen med erverv av 350 dekar grunn med påstående skog fra berørte grunneiere. Det er en forutsetning for bevaring av Fakkelmannen at næringslivet, offentlige etater, stiftelser eller andre deltar. Det er avsatt kr. 1,0 mill i 2017 til dette formål.

BOLIGHELSE

Gjennomgangsboliger

Det er satt av totalt kr 4 mill i perioden for investeringer forbundet med gjennomgangsboliger til flyktninger og vanskeligstilte. Investeringen finansieres gjennom husbanklån og tilskudd til utleieboliger.

BYGGGBRANN

Ny brannstasjon Tretten

Styret i Brannvesenet har bedt om at det bygges ny brann- og redningsstasjon på Tretten vis a vis Tretten RA. Det er satt av kr 9 mill i 2017 forbundet med dette. Den gamle brannstasjonen selges. Investeringen finansieres over tid gjennom økte husleieinntekter fra Lillehammer Region Brannvesen.

FINANSIERING

EGENKAPITAL

For 2017 er det forutsatt overført kr 1,45 mill fra driftsbudsjettet til egenandel investeringer. For årene 2018 – 2020 forutsettes overført henholdsvis kr 3,1 mill, 2,5 mill og kr 2,2 mill. Det er forutsatt at Tretten brannstasjon finansieres med lån, men rente og avdragsutgiftene dekkes av husleieinntekter.

EKSTERN FINANSIERING

For trafikksikringstiltak ved Øyer ungdomsskole foreligger utbyggingsavtale med 50 % finansiering.

EKSTERNE LÅN

Resterende finansiering foretas ved låneopptak.

SELVFINANSIERENDE INVESTERINGER

	Budsj. 2016		Budsj. 2017		Budsj. 2018		Budsj. 2019		Budsj. 2020		SUM 2017-2020	
	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann
INVESTERINGSTILTAK TRETEN NYANLEGG	1 000	3 000	1 000	5 000	1 700	2 000	0	0	0	0	2 700	7 000
INVESTERINGSTILTAK ØYER NYANLEGG	1 950	10 250	0	0	2 000	9 000	0	3 000	0	3 000	2 000	15 000
INVESTERINGSTILTAK TRETEN REHABILITERING/OPPGRADERING	1 050	0	7 200	1 000	8 000	0	0	0	0	0	15 200	1 000
INVESTERINGSTILTAK ØYER REHABILITERING/OPPGRADERING	3 500	2 500	1 500	3 500	2 000	2 000	2 000	2 000	1 000	1 000	6 500	8 500
BILER, MASKINER UTSTYR	400	400	200	200	0	0	0	0	0	0	200	200
SUM SELVKOSTFINANSIERT	7 900	16 150	9 900	9 700	13 700	13 000	2 000	5 000	1 000	4 000	26 600	31 700
SUM VANN OG AVLØP- SELVKOST	24 050		19 600		26 700		7 000		5 000		58 300	
INVESTERINGSTILTAL FINANSIERT AV ANDRE	5 000	7 000	8 000	11 000	1 500	2 000	0	6 000	0	6 000	9 500	25 000
SUM VANN OG AVLØP ANNEN FINANSIERING	12 000		19 000		3 500		6 000		6 000		34 500	
Sum investeringstiltak i perioden (1000 kr)	12 900	23 150	17 900	20 700	15 200	15 000	2 000	11 000	1 000	10 000	36 100	56 700
	36 050		38 600		30 200		13 000		11 000		92 800	

KOMMENTARER TIL INVESTERINGSTILTAKENE

INVESTERINGSTILTAK TRETEN

Investeringstiltak Tretten nyanlegg

Ledningsanlegg Nedre Vasrud til Winge (Musdal-vannforsyning høydebasseng)

Nytt høydebasseng ved Offigstadhaugen, Berg og Winge for å etablere kommunal vannforsyning i Musdal. Vannledninger ble lagt sammen med avløpsledninger i 2008/2009. Investering er planlagt gjennomført i 2017.

Utvidelse av VA Brattbakken industriområde

Muliggjøre tilknytning for alle på Brattbakken industriområde. Kapasitetsmessig mulig å gjennomføre i 2017. Investering er avhengig av behov og eventuelt nye planer for området. Kost/nytte faktor vurderes i hovedplan. Investeringen legges inn i økonomiplanen for 2018.

Investeringstiltak Tretten – Rehabilitering/oppgradering

Rehabilitering av eksisterende VA-anlegg

Det arbeides med lekkasjekontroll både i Øyer og på Tretten. Lekkasjeandelen er forholdsvis stor. Det vil fremover være behov en kontinuerlig oppgradering av eldre ledningsnett på Tretten og Granrudmoen. Det er avsatt kr 2,0 mill for utskifting av ledningsnett i Øvre gate i 2017. Ledningsnett fra gamle Tretten vannverk er fra 1950-tallet. Videre er det avsatt totalt kr 10 mill i perioden 2018-2020 i forbindelse med Granrudmoen. Ledningsinspeksjon/kontroll og lekkasjesøk vil avdekke prioriterte områder.

Rehabilitering av Bådstø avløpspumpestasjon

Pumpestasjonen ønskes flyttet nordover til oppkjøring til Bådstølykkja i forbindelse med behov for oppgradering av stasjonen. Av plasseringsmessige, bygningsmessige og maskintekniske forhold bør dette gjøres. Dette er endret i forhold til fjorårets budsjett da det ble lagt opp til en innvendig oppgradering av eksisterende stasjon.

Tilstandsvurdering/oppgradering av Tretten renseanlegg

Renseanlegget ble renoverert i 2000. Anlegget sliter med å holde rensekravene. Årsaken er mest sannsynlig påslippet fra TINE. I samarbeid med TINE utredes det hva dette skyldes. Samtidig med at anlegget begynner å bli nedslitt vurderes behov for en utvidelse av kapasiteten. Anslått totalsum er kr 13 mill (kr 5 mill i 2017 og kr 8 mill i 2018) for en slik oppgradering/utvidelse. Dette er svært usikre tall og vil først kunne fastsettes nærmere etter pågående gjennomgang og vurdering av alternativer.

INVESTERINGSTILTAK ØYER

Investeringstiltak Øyer nyanlegg

Høydebasseng Øyer/Hafjell

Det er lagt inn midler til dette i 2019 (forskjøvet ett år frem i forhold til plan fra i fjor). Tidspunkt for etablering er avhengig av fremtidig belastning. Høydebassenget skal utvide kapasiteten i nedre trykksone sammen med eksisterende basseng ved Neremo.

Hovedledningsnett frem til høydebasseng Øyer/Hafjell

Behov for økt kapasitet mellom Neremo høydebasseng og nytt høydebasseng i Hafjell, se punkt over.

Øvre trykksone Tingberg, ledn. anlegg Haug- Øyer kirke

Siste etappe i etablering av en øvre trykksone, jfr. Bryhnssvea -Trodal og Trodal- Neremo inkludert høydebasseng. Dette foreslås gjennomført i 2018. Fremdrift vil avhenge av eventuell videre etablering av øvre del av boligfelt på Tingberg på Moshus sin eiendom, samt vurdering av behov for brannvann mot Øyer kirke.

Høydebasseng Hunder

Nyetablert trasé langs Sørbygdsvegen styrker forsyningsikkerhet mot Bjørge/Hafjellområdet (syd for alpinbakken). Behov for et høydebasseng på samme nivå som Neremo HB ved Hunder gård. Vurderes sammen med forprosjekt som gjennomføres for VA-forsyning for områder i områdeplan B2 og områdeplan H5-H6

Investerings tiltak Øyer – Rehabilitering/oppgradering

Ny hovedvannledning Øyer vannverk til Langvik (sjøledning)

Sjøledning ble lagt i 1978 (1 av 3 ledninger som krysser Lågen og forsyner østsiden i Øyer). Undersøkelse i 2012 viser at ledningen fortsatt ser forholdsvis bra ut. Nærmere undersøkelser må til for å fastslå tilstand. Det avsettes til en utskifting og evt. oppdimensjonering i løpet av 2017. Nødvendig fremdrift må vurderes nærmere.

Rehabilitering av Langvik avløpspumpestasjon.

Gammel stasjon tar inn lekkasje ved flom. Det er behov for kapasitetsøkning på grunn av Trodal boligfelt. Ny stasjon må monteres.

Rehabilitering av eksisterende VA-anlegg

Dette er beskrevet tidligere i rapporten under samme tiltak for Tretten.

ANDRE INVESTERINGSTILTAK

Biler, maskiner og utstyr

Pick-up fra 2000 må byttes ut. Dette er lagt inn i planen for 2017.

Investerings tiltak finansiert av andre

Områdeplan Øyer Sør (B2 + H5-H6)

Områdeplanen omfatter boligområde i Sørbygda og hytteområder nedenfor Panorama. Det vil her være behov for store investeringer innenfor vann- og avløp dersom utbygging skal kunne gjennomføres. Nåværende kapasitet nærmer seg maksimal kapasitet og det er behov for å øke kapasiteten på vannforsyning og bortledning av avløpsvann. Totalt vil investeringer ligge i størrelsesorden kr 30 – 35 mill over de neste 3 -4 år. Kostnaden ble i fjorårets plan foreslått belastet utbyggerne ved refusjonsbestemmelser i områdeplanene som skulle vedtas.

Etter en gjennomgang med juridisk bistand er anbefalingen å sikre finansiering gjennom utbyggingsavtaler i stedet for gjennom refusjon. Dette har sammenheng med at refusjonsbestemmelsene er kompliserte og vil kunne føre til forskjellige anleggsbidrag fra utbyggerne ut fra når regulering/ utbygging starter.

Alle aktuelle utbyggere må inngå avtale før infrastrukturutbygging kan begynne, slik at finansiering er sikret. Modellen innebærer at Øyer kommune forskutterer utbyggingen og at anleggsbidrag innbetales for eksempel ved vedtatt detaljreguleringsplan eller når en viss andel innenfor detaljplan-områdene er utbygd. Avtalene forutsettes å ha en klausul om betaling av renter for de som venter med å starte utbygging. Dersom avtalene blir inngått foreslås det at utbygging gjøres i 3 trinn med prioritet på å øke kapasitet på vannforsyning gjennom eksisterende nett til H5_H8 områdene i 2017, samt å starte arbeider med nytt hovedledningsnett fra Ile til Panorama for å få tilfredsstillende avløpskapasitet og sikre vannforsyning for fremtidig boligfelt. Ledningsnettet ferdigstilles i 2017 (avløpsledning kan tas i bruk) og høydebassenger etableres i 2018 og 2019 (vannforsyning kan tas i bruk). Fremdrift kan komme til å endres ut fra tidspunkt for når reguleringsplaner fremmes.